

EL LLENGUATGE

A l'any

Hom introdueix sense la preposició *a* —dèiem ahir— els grups nominals *l'hora, el dia, el mes, la setmana, l'any, etc.*, quan designen el període de temps en què té lloc regularment, una o més vegades, una acció determinada: *Ens veiem un cop l'any*. En canvi, en certs casos, hom pot recórrer a aquesta preposició —la preposició *a*—, en concurrència amb la locució prepositiva *al cap de*, per a la introducció de grups nominals que indiquen la fi d'un espai de temps. Així, en construccions com *Ens vam tornar a veure al cap de molt de temps, Va venir al cap d'una estona, Em va telefonar al cap de poc o Hi anirem al cap d'un quart*, no podem usar, certament, la simple preposició *a* amb el mateix valor que la locució *al cap de*. Però si que és possible aquest ús indistint de la preposició *a* i de la locució *al cap de* en construccions com *Em va telefonar al cap de tres dies d'haver-nos vist o Va tornar al cap d'un mes d'haver-se'n anat*, en lloc de les quals podem dir *Em va telefonar als tres dies d'haver-nos vist i Va tornar al mes d'haver-se'n anat*. De fet, ni el Diccionari Fabra ni el Dic-

cionari de l'Enciclopèdia, que en aquest punt el segueix, bé que (a l'article *a*) diuen que la preposició *a* indica el terme final d'un espai o lapse de temps, no preveuen exactament aquest cas, car els exemples amb què il·lustren aquesta definició, *Ja ens acostem a la data assenyalada (Fabra) i Arribar a finals de mes (GEC)*, en resten molt allunyats. Però si no tenim cap norma de Fabra que autoritzi aquest ús, tenim la seva jurisprudència: *Ascensió visible del Senyor als quaranta dies d'haver ressuscitat (ascensió)*, «*Missa d'or*», *la que diu el sacerdot als cinquanta anys d'haver cantat missa (missa)*. Podem observar que en tots dos exemples la designació de temps és determinada per una frase d'infinitiu compost, la qual, però, creiem que pot ésser sobreentesa: *Se'n va anar per Nadal i va tornar als tres mesos (d'haver-se'n anat)*.

Quan aquest espai de temps del qual s'indica el termini comença en el moment actual, s'usa també el conjunt *d'aquí a*: *Tornaré d'aquí a quinze dies* val tant com *Tornaré al cap de quinze dies*. Però no ha d'usar-se en aquest cas la preposició *dins*, que té un altre significat. *Tornaré dins de quinze dies* vol dir, no a la fi d'aquest lapse de temps sinó durant el seu transcurs, no més tard, que tant pot ésser, doncs, d'aquí a tres dies com al cap de deu.